

britanska znanstvena družba“ Njegova domovina Kranjska ga je pa počastila s tem, da ga je malo pred smrtjo sprejela med deželne stanovce.

Pavel Cserna, ki je objavil ob Vegovi stoletnici nekaj spominskih črtic o njem, pripoveduje tudi, da je bil Vega oženjen in da je imel sina Frančiška. Tega so sprejeli v vojaško akademijo v Dunajskem Novem mestu, iz katere je prišel l. 1813. kot konjeniški poročnik. Njegov konec je bil še nesrečnejši od očetovega: dne 24. novembra l. 1817. se je sam usmrtil.

„Pridi Gorenjci!“ To Potočnikovo pesem je preložil N. Novič na ruski jezik ter jo objavil v „Slavjanskem Vêku“. Mislimo, da ustrezemo svojim čitateljem, ako jo tu objavimo.

Пѣсня доленца.

Покинь свой домъ,
жилецъ планины,
тебя мы ждѣмъ
къ себѣ въ долины,
ты злѣнешь тамъ,
иди же къ намъ!

Наш край богаты:
туть солнце грѣеть,
туть виноградъ
привольно зрѣеть:
виномъ ты вновь
согрѣешь кровь!

Словенцевъ родъ
сроднила Сава,
ты къ ней на бродъ
сойди съ Триглава;
съ тобою, братъ,
я вышить радъ!

Бери стаканъ,
труды забудемъ
и за славянъ
пить вмѣстѣ будемъ:
пусть Богъ спасѣтъ
славянскій родъ!

Zdaj Dolenjci svojo zdravico v veseli družbi lahko pojó — po rusko!

Razstava „Družtva umjetnosti“ v Zagrebu je otvorena od 16. avgusta. Slike in umetnine so razstavljene v dveh dvoranah, od katerih je ena drapirana belo, druga pa rdeče. Plastične umetnine so izložili Frangeš, Valdec in gdčna. Krasnikova. Izmed slikarjev pa se udeležujejo razstave: Crnčić (31 slik), Križman (24), Tišov (17), Auer (12), Krasnik (5), gospa Marojčič pl. Löwenthal (4), gdčna. Raškajeva (3), Ettingerjeva (2), Bauer (1). Izmed arhitektov so izložili svoje načrte Bolé, Eckl, Holjac in nekateri drugi.

„Rad jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.“ Ta učena zbirka je v 148. knjigi prinesla več zanimivih razprav. R. Strohal razpravlja o „Jezičnih osobinah u kotaru karlovačkom“. To narečje ima s slovenščino mnogo skupnega. — F. Budmani je objavil daljšo razpravo o „Pjerinu“ dubrovniškega pesnika Marina Držića. Dubrovniška zgodovina nam poroča, da je zapustil Držić osem komedij v prozi, a kje so, se ni znalo. Medo Pucić je našel rokopis, v katerem je velik del teh komedij. Budmani nam objavlja „Pjerina“, katerega je pa moral v marsičem dopolniti. Držić je v tej komediji posnemal Plavta. Kakor ta rimski pisatelj v svojih „Menaechmih“ opisuje zgodbo dveh bratov, ki sta si tako podobna da ju ni moči razločiti, tako je tudi Držić v „Pjerinu“ spraval na oder enaka dvojčka nekega Dubrovčana. — Milivoj Šrepel objavlja krasno razpravo o „Sigetskome junaku v povjesti hrvatskoga pjesništva“. Umetnemu pesništvu hrvaškemu je Nikola Šubić Zrinjski isto, kar kraljević Marko narodni poeziji. V XVI. stoletju ga je opeval Karnarutić, ki je l. 1584. izdal svoje „Vazetje Sigeta grada“ v Benetkah. V XVII. stoletju so ga opevali Petar Zrinski, Minčetić in Vitezović, v XVIII. pa slavni Kačić, kateri opeva takole zadnji boj:

Pak otvori vrata od kaštela
i povali sablju od bedrice.
Na kašteo Turci udariše,
al prvim već glave pogubiše,

jer jih siče Zrinović Nikola
i njegovi mladi vitezovi;
a kad bana rane dopadoše,
kleknu vitez na kolino livo.

U ruke se Turkom ne pridaje,
već jim ruse odsieca glave;
al ga biše puška udarila
u zlo misto, u čelo junačko.

Mrtav bane crnoj zemlji pade,
zemlji pade, Bogu dušu dade.
Zrinoviću, pokojna ti duša!
Ko će turske odsicati glave?

V XIX. stoletju pa imamo celo vrsto pesnikov, ki proslavljajo Nikolo Zrinjskega. Ti so: Marjanović, Trnski, Vežić, Preradović, Dežman, Badalić, Ban, Dragošić in Štafić. Šrepel pravi ob koncu razprave: „Res, da nismo našli niti Danteja niti Shakespeara med pevci Zrinjske zvezde, a vendar je v teh pesmih toliko poezije, da moremo biti zadovoljni.“ — Profesor Djordje Magarašević je opisal „Rad dr. Jovana Subotića na školskoj knjigi.“ Od Subotića so dobili Srbi prvo knjigo za pouk v svojem materskem jeziku, namreč „Srbski Bukvar“, in prve učne knjige o zgodovinskem razvoju svojega jezika in svoje književnosti s primeri, namreč njegove „Čitanke za niže in više gimnazijske razrede.“ — Nestor Petrovskij je nabral več podatkov k genealogiji prej omenjenega pesnika Držića.